

ARAN

DIUENDRES 27 DE NOVEME DE 1987

ERA NOTÍCIA:

Residència de vielhs

Es propèrs dies 27 e 28 de Noveme eth Conselhèr de Sanitat e Seguritat Sociau Josep Laporte, sè desplaçarà entà ARAN tá presentar, entre d'autres activitats, eth projècte de remodelacion der Antic Espitau de Sant Antòni que se convertirà en Residència de vielhs.

Aguesta remodelacion que compde tamb un pressupòst de 100 milions de pessetes, consèrve era estructura exterior der edifici e se modifiquen es estructures intèrnes; aprofitant era nautada des plafons, se construirà ua naua planta que possibilitarà er augment deth n^o de lhets.

Enes baishi der edifici, s'abilitarà ua sala de lectura, sala de reunions, e d'auti equipaments entàs residents deth centre atau com tà toti aqueri que i volguen assistir. En aguesta residència s'organisaràn diuerses activitats, a on i podèràn participar toti es vielhs qu'ac desiren.

Era residència de vielhs se tròbe dejà actualments comunicada tamb er Espitau dera Val d'Aran, per miei d'un pas subterrani que permetís traslladar as vielhs enquia er Espitau en cas qu'agen besonh des sòns servicis, evitant d'aguesta manèra qu'es vielhs agen de soportar es baishes temperatures der iuèrn.

Es servicis de codina, calefaccion, eca..., tabé foncionen conjuntament entre er Espitau e era Residència.

A més dera presentacion deth projècte, eth Conselhèr inaugurarà eth Centre d'Assistència Primària de Bossòst, e assistirà a un sopar d'omenatge a on Aran agrairà ath Conselhèr era sua actuacion en Programa Sanitari dera Val d'Aran.

En aguest acte i seràn presents toti es alcaldes, cossos, e diputats actuaus atau com es que desvolopèren aguesti cargues durant era democràcia e que viueren eth procès de consecucion d'equipaments sanitaris entà Aran.

EDITORIAU

UN PÒBLE QUE SE HÈ GRAN

Es vielhs, es nòsti vielhs qu'an passat era sua experiència, era experiència deth pòble des sòns pairs, a nosati e que la mantien viua ena sua persona, representen un des valors umans mès inqüestionables des nòsti dies.

Eri rebremen es cançons de quan èren joeni, era ambientacion deth pòble a on viueren, era lengua qu'ara encara auem. Eri possibiliten çò que èm.

E quan es besonhs e condicionaments sociaus mos impòsen per diuerses conveniències qu'es nòsti vielhs visquen en residències, non serie just qu'un pòble que prospère non hesseparticipar dera prosperitat as pares deth sòn pòble.

Ei per aquerò qu'eth pòble aranés enten que quan molti valors desapareishen ei eth moment de reaccionar entà milhorar es condicions de vida d'aqueri que ja no demoren sonqu' un shinhau de patz, tranquilitat e carinho.

Un pòble que s'encuede des sòns vielhs, s'engranís a eth madeish.

ACTUALITAT

Animacion culturau gratuita

Tà toti aqueri establiments, otèls, institucions, eca.., que volgatz disfrutar o hèr disfrutar as vòsti clients o amics de bèra actuacion audiovisual sus ARAN o er aranés, eth Centre de Normalisacion Lingüística vo 'la pòt oferir.

En aguesti moments auem es se-
güents productes:

- Audiovisual (Diapositives + veu en òff): ERA VAL D'ARAN.
- Pel·lícula en vidèo: ER ORSALHÈR.
- Pel·lícula en vidèo de Tur: ERA VAL D'ARAN.

Se pòt passar enes sales des otèls, enes sales sociaus des pòbles, a on volgatz.

Breument auram tabé ua exposi-
cion itinerant sus era realitat so-
ciolingüística aranesa e un vidèo
sus eth madeish tèma.

Tabé vos oferim conferéncias sus
qüestions de lingüística o socio-
lingüística der aranés.

Se vos interèsse metetz-vos en
contacte damb nosati per telèfono
64 00 92 o personauments en Centre
de Normalisacion Lingüística dera
Val d'Aran, c/ Sarriulèra nº 8, 2on
pis de Vielha.

HÈNT LITERATURA ...

ERA ABELHA QUE TORNÈC UN FAVOR

Açò passèc bèth temps hè.

Un polit dia, un joen mau vestit e que semblaue onèst passèc per ua vila, e trobèc a 3 mainatges que tormentauen a ua abelha.

- Que hètz ?
- Mos devertim tamb aguesta abelha.
- Vos picarà, datz-me-la !
- Non vo'la dariem per arren.
- Vos pagarè cinc sòs.

Eth joen les comprèc era abelha e la deishèc anar en tot didé-li:

Vè-te'n lèu. S'es mainatges te tornen a agarrar, tornaràn a jugar tamb tu e t'aucirà.

Un shinhau mès tard, eth joen arribèc ath deuant d'un ostau a on i auie un papèr ena pòrta que diguie:

"AUEM DE BESONH UN GENDRE."

Eth joen tustèc ena pòrta e anoncièc que serie eth candidat coma gendre d'aqueth ostau.

- Entratz se vos platz. Ètz benvengut.

En ostau li dèren eth sopar e lhet. I passèc tres dies. Eth quatau dia, er amo der ostau li dèc ua pluma e ua huela de papèr en tot didé-li:

- Darrèr der ostau i a un camp tamb arbes. Compda-les com cau.

Eth joen arribèc en camp. Ère tant gran que no les podie compdar.

- Que hèr ?

Non sabie que hèr, sonque sospiraue... Tot d'un còp ua abelha venguec ath sòn costat e li didec:

- Ne comptat 33.333

Eth joen diguec: Aguesta abelha a mormochat quaqu'arren estranh. Demori que torne a dí-
der çò que ven de mormochar.

Era abelha tornèc a díder: Ne comptat 33.333

Eth joen pensèc, -segur qu'ei era abelha que sauvè er aute dia.

Còp sec, escriuec en sòn papèr: 33.333

Quan tornèc entar ostau er amo li demanèc:

- Quanti arbes i a ?
- Ne comptat 33.333, senhor.
- Ei aquerò ! M'agradarie aué-te per gendre !

Eth joen viuèc erós molt de temps tamb era sua hemna e es mainatges.

TADA, Kazuko.: Contes Populars d'un Pais de Nèu.

Sr. Director: Voi comentà-le que considèri qu'es notícies e editoriaus d'aguest petit noticiari, generauments, patissen de manca d'informacion e qu'en lòc d'analís era notícia a on se produís, s'interpretèn notícies dera premsa provincial, creant-se alavetz ua notícia confusa e pòc veraç.

Analísarè mès concretaments, era notícia suber era contribucion urbana apareishuda en nº 12 deth diuendres 20 de Noveme, ja que tant era notícia com er editoriau son mancats d'informacion e sumaments alarmistes. En quan ara notícia calerie dèder qu'eth dia 30 deth passat mes d'octobre siguèren sometudes ara aprovacion deth "Conselh de Geréncia Territorial deth Centre de Gestion Tributària" es ponéncies de diuersi municipis dera província, entre eri toti es d'Aran, excèpte era deth municipi deth Naut Aran pes rasons que ja s'expliquèren en nº 12, e era de Vielha que pera oposicion sorgida siguec aprovada eth 12 de Noveme.

Le voi explicar Sr. Director que representants der Ajuntament de Vielha coma representants der Ajuntament de Vielha non n'ia cap, e cau informar de qu'er Ajuntament de Vielha, ena persona deth Conselhèr Sr. Albèrt Sola, ei membre dera Comission, junt tamb es de Lleida, Solsona, Bellpuig e Cervera en representacion des municipis de Lleida inclufdi toti es d'Aran.

Cau informar de qu'es ponents (autors) d'aguesta revision mos la vieràn a presentar Municipi per Municipi, e cada vesin poderà estudiar eth sòn cas e jutjà-lo.

Dèder qu'era mieja d'augment en Municipi de Vielha serà d'un 400% creigui qu'ei alarmar ara poblacion e desinformà-la, es valors e es auments s'obtien a partir des variables de: situacion, antiguetat, estat de conservacion, qualitat de construccion, utilizacion, valor comercial, qualificacion urbanística, eca., que van augmentant o disminuint un valor base.

Cau tier en compde de que hè 13 ans que se hec era darrèra revision deth Catastre d'Urbana e que Finances (Hacienda) a anat hènt ua revalorisacion de forma molt aleatòria e ara mos trobam molt desfassadi dera realitat e per tant ar aplicar es variables que vos è detalhat e depenent des pugues aleatòries qu'a cada un de nosati mos agen hèt es darreris ans, mos trobaram en que ni aurà que baisharàn (exemple bèri pisi de Vielha), qu'auràn laugèrs auments (gran part des edificacions des pòbles petits), qu'auràn auments deth 200/300/400 per cent, e uns auti, molt desfassadi en aguest moment dera realitat, qu'auràn auments superiors.

Quan en editoriau vosté mos ditz que "calerie explicar es rasons". E de digué-le que vosté acabe de desaprofitar dues oportunitats, era notícia e era editoriau, enes que mos aurie podut informar corrèctaments d'un tèma delicat com ei aguest, sense alarmà-mos, ne utilisant demagògies pòc afortunades.

Jo le voi dèder ad aqueri pagesi e treballadors qu'an pensat que s'auràn de véner es vaques o eth pic e era pala entà poder pagar era contribucion qu'estonguen tranquils, que no ac auràn de hèr e que generauments se veiràn laugerament afectats.

Aprofiti aguesta ocasion entà aconselhar a toti es que legésquetz aguest article, que quan se vos indique, des deth vòste Ajuntament, passésquetz a comprobar es fiches deth vòste patrimoni, ja que i poirie auer errors enes vòstes dates e portà-vo'n dempús desagradables sorpreses, ara ei eth moment de hèr es reclamacions pertinentes entà non patí-ne dempús es conseqüéncies.

Entà acabar aguest article d'opinion, tornà-li a dèder Sr. Director que des de Toti "cau explicar es rasons" e informar corrèctaments as vesins d'Aran, non confoné-les e alarmà-les.

Hipòlit Cruces Socasau

President deth Conselh Comarcau dera Val d'Aran
Alcalde de Bossòst.

INFORMACIONS

PARLEM DE DIABETIS

Eth dimèrcles 2 de deseme entàs 10 deth maitin aurà lòc en Aula der Espitau dera Val d'Aran, era prumèra des charrades d'educacion dirigides as diabètics e as sòns familiars.

Aguestes charrades an estat organisades peth P.S.V.A, e ei ua activitat dubèrta a totes es persones interessades siguen o no diabètics.

Ponents:

- Mª Josep Rafel i Rivera
- Adela España i Aura
- Montserrat Planes
- Mercè Pintos i Vidal
- Jaume Giménez i Palau

Nòta: Serie fòrça important, qu'es persones granes i assistissen acompanyades de bèth familiar que conviue tamb eres.

Entà quinsevolh informacion trucatz ath n° 64 00 06, demanant per quassevolh des ponents.

CENTRE DE DOCUMENTACION ARANÉS - GASCON

Auem iniciat era recopilacion de materials sus ARAN e era sua lengua. De moment ei ua mòstra molt omil.

Ei ara disposicion de TOTI. Podetz passar a vedé-la, consultà-la o demanar eth prèstec en ores d'oficina, quinsevolh dia en Centre de Normalisacion Lingüística.

TOTI

NOTICIARI ARANÉS

EDITE:

Centre de Normalisacion
Lingüística dera Val d'Aran.
C/ Sarriulera s/n
Telf. 64 00 92
25530 VIELHA

DIRECTOR:

Jusèp Loïs Sans Socasau.

COLLABOREN:

Josep Mas Mas
Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

DIBOISHANT:

Jordi Tremosa

IMPRIMIS:

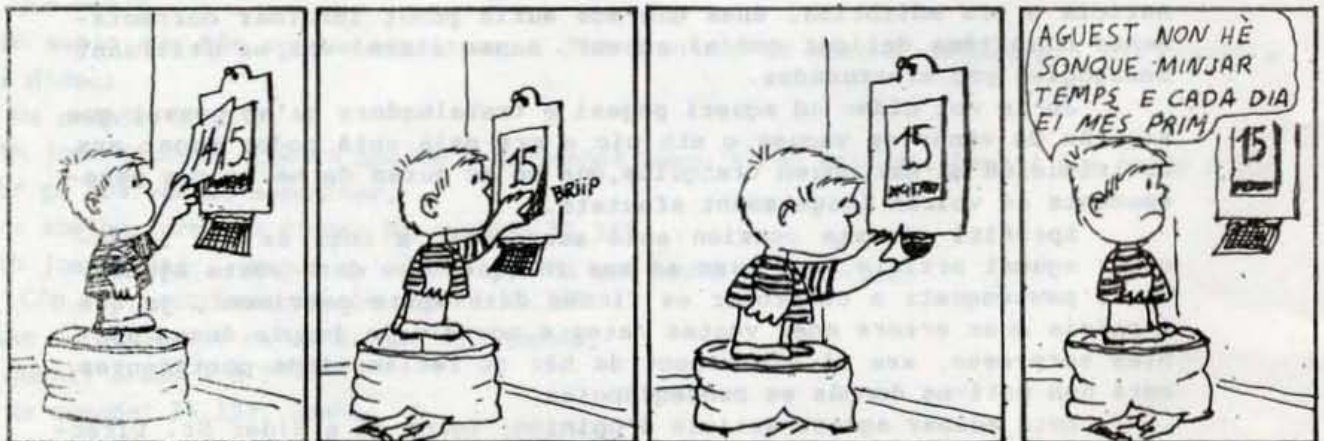
Imprenta Vidal
C/Tunel s/n
25530 VIELHA

DEPÓSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles o comentaris publicats en noticiari TOTI, sonqu' expressen era opinion des sòns autors.

ETH REMOQUET DERA SETMANA

IMPRESI SENSE ADREÇA